

**A Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Gimnázium pályázata
HAT-KP-1-2024/1-000188 Határtalanul! program**

A kirándulás megvalósítási időpontja: időpontja: 2025.05. 26-30

“Székelyföldi tavak és legendák nyomában”

A Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Gimnázium sikeresen pályázott a HAT-KP-1-2024/1-000188 Határtalanul! programban. Ebben az évben 46 tanuló és 5 pedagógus utazhatott Erdélybe.

A pályázat neve: “Székelyföldi tavak és legendák nyomában”

A pályázat rövid összefoglalása:

Nevelési cél: Határon átvágó magyar kapcsolatok erősítése, az egy nemzethez való tartozás érzésének elősegítése fontos célkitűzésünk volt. Szerettük volna tudatosítani a diákjainkban, hogy a nemzet nem egy országhatárokhöz kötött, hanem egy kulturális, történelmi, néprajzi egység. Fontos volt számunkra, hogy a gyakorlatban tapasztalják meg a székelyek kultúráját és annak sokszínűségét.

Oktatási cél: A természeti, a történelmi, irodalmi és művészeti ismeretek felelevenítése, elmélyítése különös tekintettel Benedek Elek meseíró munkásságára emlékezve. A trianoni békediktátum hatásának elemzése, bemutatva az ott élő magyarság sorsát és a Székelyföldön élő magyarok mindennapi életét és jelenleg is szoros kapcsolatát az anyaországgal.

A kirándulás megvalósítási időpontja: időpontja: 2025.05. 26-30

Előkészítő szakasz bemutatása:

Két szakaszban bonyolítottuk le pályázathoz szükséges feladatokat.

Az első szakaszban **2025 március 27-én** felkerestük a **várpalotai Trianon Múzeumot**, valamint részt vettünk a múzeum által megtartott múzeumpedagógiai foglalkozáson.

Valamint májusban az utazó diákoknak külön tanórák keretében az Okos Doboz digitális feladatgyűjtemény segítségével és interaktív anyagok felhasználásával 2-2 órában bemutattuk Erdély földrajzát, történelmét, nemzetiségeit és irodalmát és kipróbáltuk a feladatokat.

Az utazás előtti előzetes feladatok kiosztására is itt került sor (gyűjtőmunka), amelyet később az utazás közben mutattunk be és értékeltünk ki.

A második szakaszban 2-3 héttel az utazás előtt szülői tájékoztatót küldtünk ki a tanulmányi kirándulással kapcsolatos tudnivalókról, de a gyermekeket is folyamatosan tájékoztattuk az utazás előtti időszakban.

2025. június 10-én pedig intézményünk **„Határtalanul!” programban utazó** diákjai Budapesten a **Magyarság Háza Galériában** szervezet **„Szórványmagyarság”** című rendhagyó tanórán vettek részt, ahol az előadó segítségével egy jól felépített előadáson a magyarság tudat erősítésének szükségességét a hazafiság az összetartozás erejét próbálták elmélyíteni a tanulóknak.

Záró szakasz: 2025.06.19. Téma nap. Az 5-11 osztályos diákok számára szervezett téma nap jól sikerült. Az előadások előtt a kürtőskalácsok kiosztására került sor. Majd a tornateremben filmek, videók vetítése, képek, legendák felolvasása és élménybeszámolók után egy játékos kvíz segítségével zártuk az idei kirándulást. A jelenlévők szerint egy tartalmas napot tölthetünk együtt az összetartozás élményének felidézésével.

Az utazás állomásai:

Az öt napos utazás állomásai a következők voltak: Király-hágó, Gyergyószentmiklós, Gyergyószárhegy, , Békás-szoros, Gyilkos-tó, Gödüc, Madéfalva, Csíksomlyó, Nyerges-tető, Csernáton, Szent Anna-tó, Vargyas, Sepsiszentgyörgy, Székelyudvarhely, Oroszhegy, Farkaslaka, Szováta, Körösfő. A helyi gyerekekkel való személyes találkozást Oroszhegyen a Petőfi Sándor Általános Iskolában sikerült megvalósítani.

1.nap

2025. május 26-án 46 diákunk és 5 tanárunk indult erre az izgalmasnak ígérkező erdélyi tanulmányútra. Programjaink első állomása a **Király-hágón** kezdődött, ahol egy rövid pihenőre álltunk meg és első fotónkat készítettük „Erdély kapujában”. A hosszú út miatt útközben csak technikai szünetek miatt és Parajdon álltunk meg, ahol csatlakozott hozzánk a helyi idegenvezetőnk.

Szálláshelyünkön meleg és bőséges vacsorával fogadtak, valamint kényelmes szobák vártak ránk.

Király-hágó

Gyergyószentmiklóson vacsorázunk

2.nap

Reggeli után -az időjárást figyelembe véve- rögtön a **Békás-szorosba** indultunk, hogy a jelentősebb esőzést elkerülve a szoroson végig gyalogolva a meredek sziklafalak között megérezhessük a természet vad erejét. A patakban az esőzések miatt hangosan zúgó, hömpölygő víz ereje megmutatta nekünk a víz felszínalakító tevékenységét, megértettük, hogy ezek a sziklák, amelyek fölénk magasodnak milyen pusztító erőnek köszönheték megjelenésüket. Itt a mészkőben kialakult szűkülő szorosok neve is azt bizonyítja, -a "Pokol kapuja" és a "Pokol tornáca"-, hogy itt a víz az úr. A fölénk magasodó 150-200 m magas függőleges sziklafalak Európában is természeti ritkaságának számítanak, ami számunkra is lenyűgöző volt. Visszafelé elidőztünk a hegyomlással keletkezett **Gyilkos-tónál**. A parton meghallgattuk a tóhoz fűződő legendát és megbeszéltük a kialakulásának valódi természeti okait, majd egy kis vásárlással egybekötött szabadidőt adtunk a gyerekeknek. Itt kóstoltuk meg legtöbbször a híres kürtöskalácsokat. Sajnos a hegyomlással keletkezett tóban a fenyőcsonkok lassan elkorhadnak és a tó is feltöltődik idővel, de szerencsére a monda az örökre megmarad!

Innen **Gyergyószárhegyre** utaztunk, mert **Gödücön** egy esztenát szeretnénk volna felkeresni. Sajnos az eső miatt annyira felázta talaj, hogy Szárhegyen maradtunk és nem mentünk fel a hegyre. Egy gyors átszervezés után a program jelentős részét sikerült megvalósítani. A téli lovas istállókhöz közeli vendégházban a helyben készült erdélyi finomságok kóstolására invitáltak bennünket. Volt itt minden bőségesen, ami a szem szájnak ingere, helyben sült kenyér, többféle sajt, túró, kolbász, szalonna, padlizsánkrém, zakuska, meleg áfonya tea, így mindannyian jól megebédelhettünk. Az istállóknál lehetett lovagolni, lópatkolást nézni, a gazdaságot is igyekeztek bemutatni. Innen lovaskocsikon vittek bennünket a következő programunkhoz a gyergyószárhegyi reneszánsz Lázár kastélyhoz. A **Lázár-kastély** 1450 és 1532 között épült több szakaszban. arról nevezetes, hogy az 1500-as években itt nevelkedett gyermekként **Bethlen Gábor** a későbbi erdélyi fejedelem. Többen kipróbálták a kalodát, megnéztük a lovagtermet, a többi kiállítást is majd visszafelé útközben a lovaskocsikkal betértünk egy helyi termelőhöz, ahol ribizlivel és áfonyával kapcsolatos termékeket vásárolhattunk. A kocsisaink olyan fiatalok voltak, akik az itt található gyermekotthonban laknak, így velük is sikerült beszélgetni arról, milyen terveik vannak, milyen szakmát szeretnének elsajátítani.

Késő este értünk haza a szállásra, ahol nagyon finom vacsora várt ránk.

Békás-szoros sziklafalai között

A Békás-patak „dolgozik”

Gyilkos-tó partján

Gyergyószárhegy lakmározás a helyi termelőknél

Lovaskocsival a kastély felé

Útközben

Gyergyószárhegy Lázár-kastély

Gyergyószárhegy Lázár-kastély

3. nap

Reggeli utáni első megállónk **Madéfalván** volt, ahol az emlékműnél leróttuk tiszteletünket az áldozatokra emlékezve és koszorút helyeztünk el az emlékműnél. Az odafelé vezető úton idegenvezetőnk mesélt a Siculicidiumról, vagy ahogy ismertebb nevén a helyiek „madéfalvi veszedelemnek” nevezik. A Habsburg-elnyomás ellen tiltakozó székelység mártírjainak közös sírhelyén, a Vészhalmon, ma az 1899-ben közadakozásból felépített emlékmű áll.

Madéfalva koszorúzás

Madéfalva koszorúzás

Csíksomlyó-kegytemplom

Csíksomlyó Mária szobor

A templomban imádkozás közben

Ezt követően közeledve a **csíksomlyói kegytemplomhoz**, lelkiileg ráhangolódtunk a Szűzanyával való találkozásra, beszéltünk a hozzá fűződő hagyományokról, a zarándoklatokról és az ima csodatevő erejéről. A templomban közösen imádkoztunk a parajdi sóbányáért, -amit ezekben a napokban árasztott el a víz- és egyénileg imádkoztunk a szeretteinkért, hálát adtunk az eddigi szeretetért és a több mint 500 éves, fából készült Mária szobor elé járultunk.

Az időjárás továbbra sem volt biztató, de mi úgy döntöttünk, hogy folytatjuk utunkat a Kárpátok egyik legismertebb vulkáni tavához a **Szent Anna-tóhoz**. Miután 5 napja folyamatosan esett az eső egyértelművé vált számunkra, hogy az 1050 méter magasságban lévő **Mohos-tőzeglápra** épített tanösvényt nem tudjuk megnézni.

A zuhogó eső ellenére a diákjainkkal úgy döntöttünk, hogy a Csomád másik kráterében kialakult **Szent Anna tavat** mindenképpen megnézzük. Mint ismert ez egy krátertó, ami része a Mohos Természetvédelmi Területnek. A tavat csodálatos erdei környezetben jól kiépített úton közelítettük meg és leérve a felhők közül kiemelkedő tó partján, még medvéket is sikerült a távolban megfigyelnünk. Szuper élmény volt mindenki számára.

Innen már Oroszhegyre az új szállásunkra utaztunk, ahol kényelmesen elhelyezkedtünk és megvacsoráztunk.

Szent Anna-tónál esőben

Medvék a tó túlsópartján...jó távol tőlünk

4. nap

Reggeli után felkerestük **Oroszhegyen a Petőfi Sándor Általános Iskolát**, ahol már nagy szeretettel vártak bennünket. Az iskolában most csak egy osztály tartózkodott, mert ezen a héten „Zöld hetet tartottak” és csak azzal az osztállyal tudtunk találkozni, akik a kompetencia mérés miatt az iskolában tartózkodtak. A mérés előtt tudtak időt szánni a találkozásra, így sikerült velük megismerkedni, beszélgetni és ajándékainkat átadni. Nagyon örültek a labdáknak, amit vittünk és mondták, hogy jövőre is visszavárnak bennünket. Az igazgató úr is mesélt nekünk az iskoláról az itt tanuló diákokról a magyarság megőrzésének fontosságáról természetesen mi is bemutattuk iskolánkat és településünk szűkebb környezetét.

Az oroszhegyi diákokkal és tanárokkal ismerkedünk, beszélgetünk

A találkozást követően folytattuk utunkat a meghirdetett programokkal. Szerencsére az idő is kegyes volt hozzánk, így a napsütéses időben beiktattunk egy új programot a történelmileg nevezetes **Nyerges-tetőt**. A hágó számtalan véres ütközet helyszíne volt a tatár és török betöréskor, valamint az 1848–49-es forradalom és szabadságharc egyik utolsó székelyföldi színhelyeként ismert. A csata helyszínén emlékoszlop őrzi az ütközetben elesett székely hősök emlékét, amit iskolánkkal is megkoszorúztunk. A „Székelyföldi Thermopülé” hőseit az emlékművel átellenben, az erdő szélén lévő területen, egy tömegsírba hantolták el. Az áldozatok emlékét számtalan kisebb-nagyobb fa- és vaskereszt, valamint számtalan kopjafa őrzi, különlegessé teszi ezt a tömegsírt.

Következő állomásunk **Csernátonban a Haszman Pál Múzeum volt**, Székelyföld leggazdagabb skanzenje. A székelykapun belépve egy gyönyörű park közepén áll a nemesi udvarház körülötte a szabadtéri múzeum és a beépített eredeti bútortatú székely házak állnak. Többféle kiállítást nézhettünk meg: kaptarak, mezőgazdasági szerszámok és gépek mellett öntöttvas kályhákat és régi rádió kiállítás is bemutatásra került. Ismét találkoztunk Haszman Józseffel az alapító fiával, aki megosztotta velünk gondolatait az ember és a természet kapcsolatáról, Isten hitéről, szeretetéről. Megmutatta a fából készült szoborkiállítását és a legújabb munkáiról is beszélt.

Innen az utunk **Sepsiszentgyörgyre** vezetett, ahol már vártak bennünket a felújított **Székely Múzeumban**. A bemutató elején filmeket vetítettek a székelyekről és Erdély történetéről ezt követően a gyerekek interaktív játékokat próbálhattak ki és két ideiglenes kiállítást tekinthettek meg.

Kopjafa

Nyerges-tető koszorúzás

Haszman Pál Múzeum -skanzen Csernátonban

Haszman József fajaragó mester az alapító fia

Székely Múzeum Sepsiszentgyörgyön

Modern kiállítások- hímzés puzzle

Útközben „a nagy mesemondó” mesegyűjtő, újságíró, író, országgyűlési képviselő és szerkesztő **Benedek Elekre** emlékeztünk, felolvastunk tőle néhány mesét és élveztük azt a gyermekkori hangulatot, ami kicsiket és nagyokat is visszarepített a mesék világába.

A következő állomáson **Vargyason** megnéztük az új református templomot, amelynek tervét Makovecz Imre készítette. A templomba idén bejutottunk, és a helyi idegenvezető bácsit hallgattuk meg a templom történetéről és a vallási különbségekről. Kipróbáltuk az orgonát és megmutatta a rovásírással díszített úr asztalát is!

Későn értünk a szállásra Oroszhegyre, ahol a finom és bőséges vacsora után vidáman telt erdélyi utolsó esténk mindannyiunk számára.

Vargyas Makovecz templom

Vargyas református templomának őre

Üzenet Oroszhegyről a kedves helyi vezetőnknek Hegyi Lajoskának

5 nap.

Az utolsó kirándulási napon a reggelit követő programunk először városnézés volt **Székelyudvarhelyen**. A 95%-ban magyarlakta város szép főterén és környékén most esőben sétáltunk. Megnéztük a turulmadaras millenniumi emlékművet és a Nemzeti szoborparkot, a Vasszékelyt, majd az Orbán Balázs szobránál meséltünk az író munkásságáról a Székelyföldről írt terjedelmes művének fontosságáról. Ahogy sétáltunk a városban élvezettel hallgattuk, hogy mindenki magyarul beszél a környezetünkben határainktól távol is. Innen Szejkefürdő felé vitt az utunk, itt megkóstoltuk a kénes, alkalikus-meszes, sós, szénsavas borvizet, amelyet ivókúra formájában lehet alkalmazni. A gyerekek közül néhányan megízlelték és vittek haza a családnak, bár a legtöbbnek nem nagyon tetszett, de legalább kipróbálták. Itt beszéltünk a borvíz kialakulásáról és a gyógyító hatásáról.

Székelyudvarhely Nemzeti szoborpark

Székelyudvarhely Orbán Balázs szobránál

Szejkefürdő borvíz

Utolsó előtti állomásunk **Farkaslaka** volt, amely **Tamási Áron**, erdélyi magyar író szülőfaluja. Itt található a székelység nagy írójának a szülőháza, iskolája és sírja. A nyughelye a katolikus templom és temető mögötti virágos parkban lévő két cserefa között van. A sírhelyhez rovásírásos máréfalvi székelykapu alatt áthaladva, egy kis sétányon jutottunk el. Az író igen jól ismerte a Hargita csodálatos vidékét és titokzatos világát. Sírjánál megemlékeztünk munkásságáról és az író lelki üdvéért elmondtunk egy közös imát és egy koszorút helyeztünk el.

Parajdot érintve meséltünk a napokban zajló tragédiáról, ami igencsak beárnyékolta a kirándulásunkat. Sajnos pont ezen a héten történt meg a víz betörése a bánya környékét érintő intézkedések ellenére is. A természet ereje ismét megmutatkozott, de az ember gyengesége és felelősségteljes viselkedése is előtérbe került a beszélgetések során.

Farkaslaka Tamási Áron sírja

Az út utolsó állomása **Szovátán a Medve-tónál** volt. Egy kis sétát tettünk a szépen felújított tó körül. Elmentünk a sódómokig, elmeséltük a só keletkezésének természeti okait, felolvastuk a legendát, majd szabad programként elköltöttük a maradék pénzünket és beszereztük az utazáskor szokásos ajándéktárgyainkat. Innen az út **Körösfőn és a Királyhágón** keresztül a határhoz vezetett.

Szovátán a Medve-tónál

A Király-hágót elhagyva szép lassan elbúcsúztunk Erdélytől, szívünkben a sok szép és új emlékekkel, amit ez alatt az 5 nap alatt közösen gyűjtöttünk össze. Amint elhagytuk a számunkra is lenyűgöző hegyeket és a határ környékén legurultunk az alföldi rónára többször visszacsengett fülünkbe helyi kísérőnk Hegyi Lajoska ízes székely beszéde és barátságos hangja, amint a hazaszeretetről mesél nekünk. Kedvességével példát mutatva megértette velünk, hogy a magyarság és összetartozás nem a határokon múlik, hanem örökre be van égetve az itt élő emberek szívébe és viselkedésével arra kért, mi is adjunk helyet nekik a fiataljaink szívében.

Az általa küldött elköszönő üzenete a legjobb bizonyítéka annak, hogy van értelme ennek a programnak a jövőben is. *„Úgy jártam veletek, mint amikor a vonat elmegy a fa alatt, a levelei a fának a szélről remegni kezdenek, de amire leáll a levelek rezegése jön egy másik vonat és újra lendületbe hozza a lapikat, feltöltődtem és amire lejárna a töltés, remélem újra találkozunk!”*

Ezekkel a sorokkal szeretném lezárni ezt a tartalmas kirándulást és reméljük, hogy lesz még alkalmunk felfedezni magyar rokonainkat a Kárpát-medence csodálatos helyszínein!

2025. június 03.

Horthy Anna tanárnő

MEGVALÓSULT MAGYARORSZÁG
KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL

2025.

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG